

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 12 (14)
2025**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 12-son 2025 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

12

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2025

MUNDARIJA

Юлдашев Ш.Г. Редкоземельные металлы в новой геоэкономике: глобальные стратегии и приоритеты развития республики Узбекистан.....	7
Tursunov A.M. Совершенствование экономических механизмов функционирования отрасли.	18
Umurzakova Z.S. Sanoat korxonalarida reklama faoliyati samaradorligini aniqlashning uslubiy jihatlari.....	21
Axunov M.A. Korxonalarda raqobatbardoshlikni baholash uchun tanlangan omillar.....	24
Исраилова Д.К. “Аёллар дафтари” маҳаллабай тизими - аёллар бандлиги ва фаровонлигини таъминлаш омили сифатида.....	28
Шокирова Г.М. Критерии разделения целевой аудитории в сфере цифрового маркетинга.....	33
Vaxtohonova D.N. Bank omonatlari bo‘yicha marketing strategiyalari va ularning real daromadlikka ta’siri.....	36
Xasanova X.F. Investitsilar hisobiga asoslangan xolatda moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari tashkil etish tartibi.....	41
Бегимова Д.К. Разработка отраслевых стратегий в Узбекистане.....	45
Mirzayev B.S. CBDC joriy etilishining moliyaviy barqarorlikka ta’siri: imkoniyatlar va xatarlar....	50
Mirzarahimova A.A. Raqamli texnologiyalar asosida sanoat korxonalarida samaradorlikni oshirish yo‘nalishlari.....	53
Азимов О.Т. Ҳалол молиялаштириш инструменти сифатида мурабаха: анъанавий кредит билан қиёсий таҳлил.....	56
Халмирзаев А.А. Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ихтисослашувини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари.....	62
Шоабдурахимова М.М. Повышение производственной эффективности на предприятиях электронной промышленности на примере Artel Electronics (Узбекистан).....	68
Xolmuratov O.T. Futbol maktablarimiz rivojlanishida xorij mamlakatlari menejmenti va marketingi tajribasi.....	72
Yarashev M.O., Nabieva S.A. Aksiyadorlik jamiyatlarini asosiy va moliyaviy faoliyati samaradorligini oshirish yo‘llari.....	76
Кабилова К. Тадбиркорлик соҳасида коррупциянинг олдини олиш амалиётининг бугунги ҳолати таҳлили.....	80
Махмудова С. Бюджет соҳасини коррупциядан ҳимоя қилишнинг иқтисодий ва ҳуқуқий чоралари.....	85
Захидова Ш.Ш. Университет барқарорлигини таъминлашда унинг фаолиятини халқаро стандартларга мос келадиган тартибда такомиллаштириш.....	89
Saidaxmedov N.X. Raqamli texnologiyalar asosida engil sanoat korxonalarida mehnat unumdorligini oshirish mexanizmlari.....	97
Усманова С.С. Влияние государственной поддержки и регулирование на развитие инноваций на промышленных предприятиях.....	100
Madrahimov U.A. Iqtisodiy o‘shish va kapitaldan samarali foydalanishni optimallashtirish yo‘nalishlari.....	104
Джалилов Д.А. Капиталнинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини баҳолаш.....	108
Султанова Л.Ш. Абсорбционная способность как медиатор трансформационного экономического роста: теоретические основы.....	111
Mahmudov Sh.N. Location and development of industrial sectors in the regions.....	115
Ustadjalilov D.R. O‘zbekistonda klasterlarni rivojlantirishning institutsional asoslari transformatsiyasi: direktiv modeldan bozor tamoyillariga.....	119
Гайбуллаев Ф. Олий таълимда коррупцияга ўрин бўлмаслиги керак!.....	125
Abdurazakova F.D., Normurodov X.E. Aholi moliyaviy savodxonligi va moliyaviy madaniyati o‘rtasidagi oshirish imkoniyatlarini baholash.....	129
Muxtarov M.M. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi asosida sanoat klasterlarini shakllantirish modellari: O‘zbekiston uchun istiqbollar.....	136
Ro‘zmatov B.Z., Shodiyeva N.H. Turistik infratuzilmani rivojlantirish bo‘yicha xalqaro tajriba va uning taqqoslovchi tahlili.....	140

Rahmatova N.A., Mustafayeva H. O‘zbekistonda pensiya ta‘minoti tizimining muammolari va hal etish yo‘llari.....	147
Ахмедов Х. Тинчлик ва хавфсизлик — барқарорлик, иқтисодий ўсиш ва фаровонлик гарови.	154
Boboyev A.Ch. Qishloq xo‘jaligida ishlab chiqarishni barqaror rivojlantirish yo‘nalishlari.....	159
Исраилов З.А. Яшил иқтисодиёт технологиялари: халқаро тажриба ва қиёсий таҳлил.....	165
Ikromov A.Sh. Mahalliy korxonalarda mahsulot raqobatbardoshligini boshqarish amaliyotining o‘ziga xos xususiyatlari.....	169
Ҳалмирзаев А.А., Қодиров Б.Ш. Ёшлар бандлигини таъминлашнинг хорижий тажрибалари.....	175
Elmurodov Sh.Sh. A framework for integrating fiscal risks into the assessment of regional financial security.....	183
Axmadjonov S.S. Tadbirkorlik va biznesni qo‘llab – quvvatlashni baholash mezonlari.....	188
Sabirova Z.U. Sanoat va sanoat korxonalarining raqamli transformatsiyasi jarayonlarini tahlil qilishga uslubiy yondashuv.....	192
Pardayev T.N., Alimuxamedov Sh.R. Chetdan olib kelinayotgan tovarlarning bojxona qiymatini aniqlashni takomillashtirishning ayrim masalalari.....	197
Кадыров А., Исхаков А.К., Турсунова Н.Х. Реализация механизма стратегического управления акционерного общества «Узавтосаноат» на основе прогнозирования его развития.....	203
Zoxidov T.M. Moliyaviy hisobotni buxgalteriya hisobining milliy standartlaridan (BHMS) moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga (MHXS) o‘tkazishning muammolari va yechimlari.....	211
Nabiyeva N.M. Turizm xizmatlari bozorida hududiy destinatsiyalar samaradorligini o‘rganish.....	216
Sharofiddinov Sh.U. Xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarda mhxs asosida tuzilgan moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisobotni axborot manbai sifatidagi afzalliklari.....	221
Nurmatov Z.Sh. O‘zbekiston respublikasida moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlarini (MHXS) joriy etishning iqtisodiy ahamiyati va amaliy dolzarbligi.....	225
Содиқов А.М., Зокиров С.С. Саноатни модернизациялаш ва диверсификациялашнинг янги стратегияси.....	230
Narmanov U., Ikromova S. Fond bozorlariga xorijiy investorlarni jalb qilishni rag‘batlantirish yo‘nalishlari.....	238
Qutbiddinov A.B. Samarali faoliyat imkoniyatlarini amalga oshirishda boshqaruv xodimlari qobiliyatlaridan foydalanish darajasi va uni oshirish imkoniyatlari.....	241
Qayumova Sh.S. Mahalliy xomashyo bazasiga ega sanoat korxonalarida investitsiya samaradorligini belgilovchi omillar va ularni oshirishning vertikal integratsiya asosidagi optimallashtirilgan modeli.....	246
Turebekov A.A. Ishlab chiqarish xarajatlarining iqtisodiy sifatining tahlili.....	252
Kurbanova M.N., Azizov A.A. Qadimgi klassik iqtisodiy maktablarning shakllanishi va ularning zamonaviy iqtisodiyot rivojlanishiga ta‘siri.....	255
Samadova G.S. O‘zbekiston iqtisodiyotida tarkibiy o‘zgarishlarning iqtisodiy o‘shishga ta‘siri.....	259
Абдуллаева Р. Инклюзив тadbirkorликнинг моҳияти ва хориж тажрибаси.....	264
To‘uchiyeva B.V. Oziq-ovqat sanoati korxonalarini barqarorligini ta‘minlashda strategik boshqarishning dolzarbligi.....	268
Amnah Saeed J Alhindi The role of financial resources in ensuring corporate financial stability.....	272
Fayziyev O.R. O‘zbekistonda baliqchilik klasterlarini moliyalashtirishning hududiy va tarmoq xususiyatlari.....	276
Алимов Р.А., Султанова Л.Ш. Абсорбционная способность и искусственный интеллект: многоуровневая модель и фигура нового интеллектуала.....	280
Teshayev Z.J., Muxitdnov Sh.X. Logistika xizmat ko‘rsatish korxonalarini resurslaridan foydalanishning hududiy iqtisodiy rivojlanishiga ta‘siri.....	284
Xaydarov X.U., Raxmonov D.R. 1907-yilgi moliyaviy inqiroz: sabablari, kechishi va jahon moliya tizimiga ta‘siri.....	288
Солижонов М.А. Ўзбекистон монетар сиёсатининг савдо балансига таъсирини баҳолаш....	292
Rejapov X.X. Davlat xarajatlarining samaradorligini baholash mexanizmlari.....	297

**RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA ENGIL SANOAT KORXONALARIDA
MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI**

**МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ ТРУДА НА
ПРЕДПРИЯТИЯХ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ**

**MECHANISMS FOR INCREASING LABOR PRODUCTIVITY IN LIGHT INDUSTRY
ENTERPRISES BASED ON DIGITAL TECHNOLOGIES**

Saidaxmedov Nemat Xamidovich

Andijon davlat texnika institute “Iqtisodiyot” kafedrası katta o‘qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada O‘zbekiston engil sanoat korxonalarida mehnat unumdorligini oshirishning zamonaviy yo‘nalishlari, xususan raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari va innovatsion ishlab chiqarish yechimlarining ahamiyati tahlil qilinadi. Tahlillar Stat.uz ko‘rsatkichlari va so‘nggi uch yillik iqtisodiy islohotlar natijalari va tikuvchilik sanoatida faoliyat yurituvchimi “Milana Textile” korhonasida olib borilgan tatqiqotlar asosida olib borilgan.

Kalit so‘zlar: mehnat unumdorligi, raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirish, klaster tizimi, samaradorlik, innovatsiya.

В данной статье анализируются современные тенденции повышения производительности труда на предприятиях лёгкой промышленности Узбекистана, в частности, значение цифровых технологий, автоматизированных систем управления и инновационных производственных решений. Анализ основан на показателях Статкомитета Узбекистана и результатах экономических реформ за последние три года, а также исследованиях, проведённых на предприятии швейной промышленности «Милана Текстиль».

Ключевые слова: производительность труда, цифровые технологии, автоматизация, кластерная система, эффективность, инновации.

This article analyzes modern trends in increasing labor productivity in light industry enterprises of Uzbekistan, in particular the importance of digital technologies, automated control systems, and innovative production solutions. The analysis is based on Stat.uz indicators and the results of economic reforms over the past three years, as well as research conducted at the garment industry enterprise "Milana Textile".

Keywords: labor productivity, digital technologies, automation, cluster system, efficiency, innovation.

So‘nggi yillarda O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti rahbarligida iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida, jumladan engil sanoatda raqamli texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish hamda eksport salohiyatini kengaytirishga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda. 2022–2024-yillarda “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi doirasida engil sanoat korxonalarida ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish bo‘yicha bir qator loyihalar yo‘lga qo‘yildi. Shu sharoitda mehnat unumdorligini oshirish masalasi sanoat korxonalarida uchun eng muhim ustuvor yo‘nalishlardan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Statistika qo‘mitasi ma‘lumotlariga ko‘ra, 2022–2024-yillar davomida engil sanoat tarmog‘ida ishlab chiqarish hajmi 1,4 baravar oshgan bo‘lsa-da, mehnat unumdorligi o‘shirish sur‘ati 12–15 foiz atrofida bo‘lgan. Quyidagi jadvalda so‘nggi uch yilda mehnat unumdorligi ko‘rsatkichlari keltirilgan.

Mehnat unumdorligi ko‘rsatkichlari

Yil	Ishchilar soni (ming)	Ishlab chiqarish hajmi (mlrd so‘m)	Mehnat unumdorligi (mln so‘m/ishchi)
2022	97,5	12 840	131,6
2023	101,3	15 370	151,7
2024	103,0	17 520	170,1

Ko‘rinib turibdiki, mehnat unumdorligi o‘shish sur‘atini yanada tezlashtirish uchun raqamli texnologiyalarni keng joriy etish zarur.

Mehnat unumdorligining ortishiga ta‘sir etuvchi tashkiliy omillar qatorida ishlab chiqarishni tashkil etish masalalari korxonalar, tarmoq va butun iqtisodiyot darajasida muhim rol o‘ynaydi. Jumladan, korxonalarini mamlakatimiz hududlari bo‘yicha samarali joylashtirish, ichki va xalqaro transport aloqalarini rivojlantirish, korxonalarini ixtisoslashtirish va ularning o‘zaro kooperatsiyasini yo‘lga qo‘yish, moddiy-texnika va energiya bilan ta‘minlash, ta‘mirlash xizmatlarini tashkil qilish kabi omillar katta ahamiyat kasb etadi.

Raqamli transformatsiya va zamonaviy texnologiyalar mehnat unumdorligini oshirishning asosiy omillaridan biridir. Sun‘iy intellekt (SI), katta ma‘lumotlar tahlili (Big Data) va IoT (Internet of Things) kabi texnologiyalar ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish jarayonlarini soddalashtiradi. Masalan, Shvetsiyada Ericsson kompaniyasi 5G texnologiyalari va IoT asosidagi aqlli ishlab chiqarish tizimlarini joriy etish orqali 2023 yilda mehnat unumdorligini 12% ga oshirdi [1]. Ushbu texnologiyalar jarayonlarni avtomatlashtirish, real vaqtda ma‘lumotlarni tahlil qilish va qaror qabul qilishni tezlashtirish imkonini beradi.

O‘zbekiston sharoitida raqamli texnologiyalarni, ayniqsa, qishloq xo‘jaligi va sanoat sohasida qo‘llash muhim ahamiyatga ega. Masalan, aqlli sug‘orish tizimlari yoki ishlab chiqarishda sensorli monitoring tizimlarini joriy etish orqali resurslardan samarali foydalanish mumkin. Jahon Banki ma‘lumotlariga ko‘ra, O‘zbekistonning qishloq xo‘jaligi sohasida mehnat unumdorligi 2023 yilda soatiga 10.8 AQSh dollari bo‘lib, raqamli texnologiyalarni kengroq qo‘llash orqali bu ko‘rsatkichni oshirish imkoniyati mavjud.

Mehnat unumdorligi har qanday ishlab chiqarish korxonasining samaradorligi va raqobatbardoshligini ta‘minlashda asosiy omil hisoblanadi.

Biz tadqiqot olib borgan tikuvchilik sanoatida faoliyat yurituvchi “Milana Textile” MCHJ kabi korxonalar uchun mehnat unumdorligini oshirish mahsulot sifatini yaxshilash, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish va bozorda yetakchi o‘rinni egallash imkonini beradi. “Milana Textile” MCHJ kiyim-kechak ishlab chiqarishga ixtisoslashgan bo‘lib, uning faoliyati zamonaviy texnologiyalar, samarali tashkiliy jarayonlar va malakali xodimlarga asoslanadi.

“Milana Textile” MCHJning 2022 –2024-yillardagi mehnat unumdorligi va samaradorligini tahlili

№	Innovatsion yo‘nalishlar	O‘lchov birligi	2022-yil	2023-yil	2024-yil	2024-yilni 2022-yilga nisbatan o‘zgarishi	
						+,-	%
1	Texnik yo‘nalish bo‘yicha						
	Yangi texnikani joriy qilish	Ming so‘m	-	-	1 540 000	-	-
2	Tashkiliy yo‘nalish						
	xodimlar sog‘ligini nazorat qilish;	Ming so‘m	12 140	13 500	15 700	3560.0	29.32
	xodimlar malakasini oshirish;	Ming so‘m	7 250	7 700	8 500	1250.0	17.24
3	Tijoriy yo‘nalish						
	bozor tadqiqotlari asosida	Ming so‘m	5 840	52 400	6 400	560.0	9.59

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 12-son 2025 yil

yangi turdagi maxsulotlarni ishlab chiqarish»;	Ming so‘m	37 760	41 830	48 640	10880.0	28.81
maxsulotlar to‘g‘risida reklama tadbirlari o‘tkazish	Ming so‘m	-	-	4 980	-	-

Yuqoridagi jadvalda “Milana Textile” MCHJning 2022 –2024-yillardagi mehnat umumdorligi va samaradorligini oshirish uchun qilingan xarajatlar tahlil qilingan.

Korxonaning so‘nggi uch yillik faoliyati tahlili shuni ko‘rsatadiki, “Milana Textile” mehnat unumdorligi va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish bo‘yicha bir qator innovatsion, tashkiliy va tijoriy chora-tadbirlarni amalga oshirgan.

Bundan tashqari, ishlab chiqarish jarayonlarida vaqtni boshqarish tizimini joriy etish orqali har bir operatsiya uchun aniq vaqt me‘yorlari ishlab chiqilishi va ularning bajarilishi monitoring qilinishi lozim. “Milana Textile” MCHJda har bir tikuv liniyasida vaqtni o‘lchash va tahlil qilish uchun maxsus dasturiy ta‘minotlardan foydalanish samaradorlikni oshiradi. Masalan, “Time Tracking” dasturlari yordamida xodimlarning ish faoliyati tahlil qilinadi, samarasiz jarayonlar aniqlanadi va ularni bartaraf etish bo‘yicha choralar ko‘riladi. Shu bilan birga, ishlab chiqarish liniyalarida mahsulot oqimini soddalashtirish maqsadida konveyer tizimlari joriy etilishi mumkin. Bu kesish va tikish jarayonlari o‘rtasidagi material oqimini avtomatlashtirish orqali vaqt yo‘qotishlarini kamaytiradi. Konveyer tizimlari materiallarning kesish stantsiyasidan tikuv liniyalariga tez yetkazilishini ta‘minlaydi, bu esa ishlab chiqarishda kechikishlarni kamaytiradi. Shu bilan birga, ishlab chiqarish jarayonlarida avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini joriy etish orqali jarayonlarning aniqligi va samaradorligi oshiriladi. Masalan, kompyuterlashtirilgan kesish mashinalari matolarni aniq o‘lchamlarda kesib, material isrofgarchiligini kamaytiradi va xodimlarning qo‘lda ishlashga sarflanadigan vaqtini qisqartiradi.

Xulosa qilib aytganda, “Milana Textile” MCHJ uchun taklif qilingan tashkiliy va texnik chora-tadbirlar ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va bozorda raqobatbardoshlikni mustahkamlash imkonini beradi. Investitsiyalar taxminan 235,000–370,000 dollarni tashkil qilsa, kutilayotgan yillik foyda 445,000–680,000 dollarga yetadi, bu investitsiyalarni bir yildan kamroq vaqt ichida qoplash imkonini beradi.

Umuman olganda, mehnat unumdorligining o‘zgarishiga ta‘sir etuvchi omillarni chuqur tahlil qilish va anglash ishlab chiqarish bilan shug‘ullanuvchi korxonalar va tashkilotlar uchun juda muhim hisoblanadi. Zero, ushbu omillarni aniqlash, ularning mohiyatini tushunish va ularga qarshi samarali choralar ko‘rish orqali korxonalar ishlab chiqarish jarayonlarini yaxshilash, resurslardan oqilona foydalanish, vaqt, mehnat va moliyaviy xarajatlarni optimallashtirish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Tashkiliy, iqtisodiy, texnologik, ijtimoiy va psixologik omillarning uyg‘un birlashishi ishchilarning faoliyatiga bevosita ta‘sir ko‘rsatadi. Masalan, qulay mehnat muhiti, rag‘batlantirish tizimining mavjudligi, xodimlarning salomatligi va xavfsizligi, shuningdek, ish joyidagi ijtimoiy-psixologik atmosfera xodimlarning ishga munosabati va faoliyat samaradorligini belgilaydi. Shu bilan birga, zamonaviy texnologiyalarni joriy qilish, ish jarayonlarini avtomatlashtirish va malakali kadrlar jalb qilish kabi omillar ham mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qiladi.

Aksincha, mehnat unumdorligiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadigan omillar – bu ishlab chiqarishni noto‘g‘ri tashkil etish, mehnat resurslarining yetarlicha boshqarilmasligi, motivatsiya va nazorat tizimlarining sustligi, noqulay ish sharoitlari va boshqalar – korxonalar faoliyatida salbiy oqibatlarga olib keladi. Bunday holatlarda xodimlar o‘rtasida norozilik kuchayadi, ishga bo‘lgan qiziqish pasayadi va bu esa oxir-oqibat umumiy ishlab chiqarish ko‘rsatkichlarining sustlashuviga sabab bo‘ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 24.10.2019 yildagi “Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish davlat dasturlari doirasida amalga oshirilayotgan loyihalarni kreditlash tartibini takomillashtirishning qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4498-sonli Qarori.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 14.02.2025 yildagi “Yoshlar tadbirkorligini hamda ularning bandligini ta’minlashga qaratilgan biznes loyihalarni qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-60-sonli Qarori.
3. Stat.uz – O‘zbekiston Respublikasi Milli Statistika qo‘mitasi ma’lumotlari.
4. Iqtisodiyot va moliya vazirligining tegishli normativ hujjatlari.
5. Hozirgi zamon xorijiy tajribalar: Janubiy Koreya, Turkiya, Polsha sanoat klasterlari.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 10-yanvardagi “Paxta-to‘qimachilik klasterlari faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatini tubdan isloh qilish hamda sohaning eksport salohiyatini yanada oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PF-2 sonli farmoni
7. Enright, M (1996) “Regional Clusters and Economic Development: A Research Agenda”, in Staber, U., Schaefer, N. And Sharma, B, (Eds). “Business Networks: Prospects for Regional Development, Berlin”. Walter de Gruyter, p.190-213.
8. Маршалл А. Принципы экономической науки, I-III. Пер. с англ.- М.-Издательская группа “Прогресс”, 1993
9. Saidaxmedov, N. (2024). Bandlik beqarorligi (prekarizatsiya) ning nazariy va konseptual asoslari. AndMI Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyalari, 1(1), 332-336.
10. Saidakhmedov, N. (2023). Private property, small business and private entrepreneurship—under state protection. Scientific progress, 4(2), 319
11. “Milana Textile” MCHJ ma’lumotlari
14. Saidaxmedov N.X. Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish uchun kichik klasterlarni tashkil etishning samarali yo‘llari Mashinasozlik ilmiy-texnika jurnali scientific and technical journal (Maxsus son) 2024 yil www.andmiedu.uz

УДК: 338.3

ВЛИЯНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ И РЕГУЛИРОВАНИЕ НА РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИЙ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

DAVLAT QO‘LLAB-QUVVATLASHI VA TARTIBGA SOLISHNING SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSIYALAR RIVOJLANISHIGA TA’SIRI

IMPACT OF GOVERNMENT SUPPORT AND REGULATION ON THE DEVELOPMENT OF INNOVATIONS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES

Усманова Сабохат Собид кизи
и.о.доц., PhD, кафедры «Экономика» Alfraganus University

Аннотация

В данной статье рассматриваются вопросы влияния государственной поддержки и механизмов регулирования на стимулирование инновационной деятельности промышленных предприятий. Анализируется роль государственной поддержки в формировании институциональной среды для внедрения новых технологий, модернизации производства и повышения эффективности деятельности предприятий. На основе полученных выводов сформулированы практические рекомендации по совершенствованию инновационной политики в промышленном секторе.

Ключевые слова: государственная поддержка, государственное регулирование, инновации, промышленные предприятия, промышленная политика.

Ushbu maqolada sanoat korxonalarida innovatsion faoliyatni rag‘batlantirishda davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash va tartibga solish mexanizmlarining ta’siri masalalari yoritilgan. Yangi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish hamda korxonalar faoliyati